

STUDIUM

dla

KAPELMISTRZÓW I TAMBURMAJORÓW ORKIESTR DĘTYCH

Kurs posiada rekomendację Narodowego Centrum Kultury

REGULAMIN

ZAŁOŻENIA ORGANIZACYJNE

1. Organizatorem Studium jest Małopolskie Centrum Kultury SOKÓŁ w Nowym Sączu.
2. O przyjęcie do grona słuchaczy Studium mogą ubiegać się osoby, które spełniają następujące warunki:
 - 1) posiadają świadectwo ukończenia szkoły średniej,
 - 2) legitymują się dwuletnim stażem pracy w charakterze instruktora orkiestry dętej lub pięcioletnim stażem instrumentalisty w zespole,
 - 3) przedstawiają zaświadczenie lekarskie stwierdzające możliwość wykonywania zawodu instruktora – dyrygenta orkiestry.
3. Rekrutację prowadzi organizator, który powołuje zespół do przeprowadzenia egzaminu wstępnego w celu sprawdzenia:
 - 1) umiejętności gry na wybranym instrumencie dętym,
 - 2) znajomości zasad muzyki i wiadomości o muzyce,
 - 3) predyspozycji psychicznych do pracy z grupą i rozwiązywania problemów wynikających z tej pracy,
 - 4) motywacji do wykonywania zawodu kapelmistrza orkiestry dętej,
 - 5) orientacji kandydata w dziedzinie kultury.
4. Słuchaczem Studium zostaje kandydat, który spełnia warunki formalne, pozytywnie zdał egzamin wstępny i **podpisał porozumienie z organizatorem Studium, w którym zaakceptował warunki uczestniczenia w zajęciach i program Studium.**
5. Obowiązki słuchacza Studium:
 - 1) systematyczne uczestniczenie w sesjach stacjonarnych,
 - 2) terminowe przedstawianie obowiązujących prac kontrolnych,
 - 3) systematyczne samokształcenie w okresach między sesjami,
 - 4) terminowe regulowanie opłat za udział w zajęciach Studium.
6. Po zakończeniu realizacji programu słuchacze posiadający wszystkie zaliczenia i zdane egzaminy roczne, przystępują do egzaminu końcowego.

EGZAMIN KOŃCOWY

1. Egzamin końcowy przeprowadza Komisja Egzaminacyjna, którą powołuje Dyrektor Małopolskiego Centrum Kultury SOKÓŁ w Nowym Sączu.
2. Na egzamin końcowy składają się następujące części:
 - 1) teoretyczna (wiadomości o muzyce, kulturze i pracy instruktora),
 - 2) praktyczna (poprowadzenie próby, koncertu i musztry orkiestry oraz wykonanie pracy z instrumentacją).

3. Z przeprowadzonych egzaminów końcowych sporządza się szczegółowy protokół.
4. Dokumentem stwierdzającym ukończenie Studium jest DYPLOM wydany przez Małopolskie Centrum Kultury SOKÓŁ w Nowym Sączu – wzór dyplomu w załączeniu.

DOKUMENTACJA KURSU

Na dokumentację gromadzoną przez organizatora składają się:

- 1) zarządzenie Dyrektora Małopolskiego Centrum Kultury SOKÓŁ w sprawie powołania Studium,
- 2) protokół z egzaminu wstępnego,
- 3) dzienniki zajęć,
- 4) teczki osobowe słuchaczy, przechowywane jako dokumenty arch. grupy B,
- 5) harmonogramy zajęć stacjonarnych,
- 6) sprawozdanie z realizacji kursu,
- 7) protokół z egzaminu końcowego.

CELE STUDIUM

1. Przystwojenie wiadomości z teorii muzyki i opanowanie umiejętności niezbędnych do prowadzenia orkiestr dętych.
2. Przystwojenie podstawowych wiadomości z psychologii i pedagogiki, niezbędnych w działalności wychowawczej i prowadzeniu pracy instruktorsko-metodycznej w amatorskich orkiestrach dętych.
3. Przystwojenie wiedzy i opanowanie umiejętności w zakresie upowszechniania kultury muzycznej.
4. Rozwijanie twórczego myślenia w zakresie stylu i sposobów własnej pracy.
5. Przygotowanie do systematycznego samokształcenia i stałego doskonalenia własnego warsztatu pracy.
6. Kształcenie postawy zaangażowanego animatora kultury, inspiratora i organizatora działalności kulturalno-wychowawczej w środowisku.
7. Rozwijanie umiejętności w zakresie sprawnego funkcjonowania zawodowego w warunkach gospodarki wolnorynkowej.

PROGRAM NAUCZANIA

UWAGI METODYCZNE:

Program nauczania będzie realizowany podczas sesji stacjonarnych. Optymalną sytuacją realizacji programu są trzydniowe sesje stacjonarne odbywające się raz w miesiącu, **uzupełnione kilkudniowymi sesjami w okresach letnich**. Formę zaliczeń przewidzianych w planie nauczania określa wykładowca przedmiotu – może to być praca kontrolna, wypowiedzi ustne, prezentacje warsztatu, itp.

W realizacji programu zwraca się uwagę na cel praktyczny podawanej wiedzy. Kolejność nauczania przedmiotów zawartych w planie podyktowana jest tym, iż najpierw winny być uwzględnione zajęcia wprowadzające w podstawowe zagadnienia muzyki. Na przykład: zasady muzyki, instrumentoznawstwo, kształcenie słuchu a następnie przedmioty

pogłębiające wiedzę i uwrażliwiające na zjawiska muzyczne, czyli harmonia z ćwiczeniami, czytanie partytur, historia muzyki z literaturą muzyczną, formy muzyczne, podstawy instrumentacji z ćwiczeniami.

Zajęcia nauki gry na instrumentach: fortepianie, instrumentach dętych są zajęciami indywidualnymi. Dyrygowanie i czytanie partytur realizowane są w małych 3 – 6 osobowych grupach, natomiast przedmioty: kształcenie słuchu, harmonia, praca z partyturą, podstawy instrumentacji z ćwiczeniami będą realizowane w grupach 8 – 12 osobowych. Pozostałe przedmioty mogą być prowadzone w grupach większych, odpowiadających liczebności uczestników danego roku.

I. PODSTAWY WIEDZY O CZŁOWIEKU I SPOŁECZEŃSTWIE

WSTĘP

Psychologia i pedagogika. Do programu nauczania zostały wybrane te zagadnienia, które mogą pomóc w zrozumieniu, kim jest człowiek, pokazać wielostronność jego związków z otoczeniem w różnych relacjach, z punktu widzenia różnych kierunków myśli filozoficznej i nauk szczegółowych.

Instruktor artystyczny, pracując z ludźmi w różnym wieku i o różnych osobowościach, staje często wobec konieczności pełnienia kilku ról: nauczyciela, doradcy a czasem przyjaciela, powiernika, terapeuty i in. Dlatego też, poza swoją wiedzą fachową związaną z wybraną specjalnością powinien opanować materiał, który pomoże mu w poznawaniu ludzi jako jednostek o określonych dyspozycjach psychicznych i osobowości społecznej, analizowaniu ich postępowania i własnych reakcji, ocenie sytuacji i stosunków panujących w zespole, szukaniu sposobów porozumienia.

W materiale nauczania znajdują się podstawowe pojęcia takie jak: wychowanie, kształcenie, uczenie się i nauczanie, edukacja (pedagogika).

W drugim roku, materiał nauczania tego bloku przedmiotów obejmuje 40 godzin. Jest to kontynuacja wybranych zagadnień z psychologii i pedagogiki. Nowym przedmiotem jest wiedza o kulturze. W tej części programu konieczne są także korelacje między poszczególnymi zagadnieniami. Omawiając procesy edukacyjne (pedagogika), należy odwołać się do treści dotyczących osobowości i procesów rozwojowych człowieka (psychologia). Proponowane w programie formy zaliczenia przedmiotów stanowią jedynie sugestię. Ostateczna decyzja należy do wykładowców. Podobnie, wybór literatury należy do prowadzących przedmioty i będzie aktualizowany na bieżąco.

1. PSYCHOLOGIA (wybrane zagadnienia) (temat realizowany w wymiarze 12 godzin na I roku)

Ogólne cele kształcenia:

Zapoznanie słuchaczy z terminologią stosowaną w naukach psychologicznych, dostarczenie informacji na temat przedmiotu psychologii, koncepcji człowieka, procesów poznawczych i motywacyjnych, osobowości człowieka, poznanie struktury psychicznej człowieka i mechanizmów regulujących jego związek z otoczeniem, zapoznanie z wybranymi problemami psychologii rozwojowej dzieci i młodzieży, metodami i technikami badań psychologicznych oraz możliwościami wykorzystania ich w pracy instruktorskiej, orientacja w literaturze z zakresu psychologii ogólnej, rozwojowej i wychowawczej.

Ramowe treści kształcenia:

Psychologia jako nauka o człowieku. Główne kierunki w psychologii. Pojęcie procesów psychicznych. Procesy poznawcze jako procesy odbioru i przetwarzania informacji. Pamięć.

Uczenie się: elementarne i złożone formy uczenia się. Emocje. Motywacja i procesy motywacyjne. Teorie potrzeb ludzkich. Frustracja i stres psychologiczny. Osobowość: podstawowe koncepcje i struktura osobowości. Różnice indywidualne: inteligencja, temperament, styl poznawczy. Metody badawcze w psychologii: badania podstawowe, badania diagnostyczne. Psychologiczne i biologiczne ujęcie rozwoju człowieka: okresy rozwoju człowieka. Zaburzenia rozwoju.

Efekty kształcenia:

W wyniku kształcenia słuchacz: samodzielnie opisuje i interpretuje różne nurty teoretyczne psychologii i koncepcje człowieka oraz metodologię badań psychologicznych; potrafi określać procesy psychiczne i mechanizmy funkcjonowania człowieka oraz stosowania tej wiedzy w edukacji; potrafi posługiwać się metodami poznawania uczniów; potrafi samodzielnie określać różnice indywidualne i wynikające z nich implikacje dla wychowania i kształcenia.

Forma zaliczenia przedmiotu:

Zaliczenie z oceną, w formie ustnej lub pisemnej, z całości materiału. Rejestr zagadnień powinien być opracowany przez wykładowcę, zgodny z przekazywaną przez niego wiedzą. W trakcie zaliczenia słuchacze powinni odwoływać się do literatury zalecanej przez prowadzącego.

2. PEDAGOGIKA (wybrane zagadnienia) (temat realizowany w wymiarze 12 godzin na II roku)

Ogólne cele kształcenia:

Poznanie różnych interpretacji pojęć pedagogicznych, zrozumienie istoty procesów edukacyjnych, wyrobienie krytycznego osądu teorii i praktyki pedagogicznej.

Ramowe treści kształcenia:

Pojęcia pedagogiczne; wychowanie jako intencjonalny proces wychowania, kształcenie, uczenie się i nauczanie, edukacja, projektowanie procesu dydaktycznego; wartości i cele kształcenia ogólnego, treści kształcenia, plany, programy nauczania, podstawa programowa, proces nauczania-uczenia się, zasady kształcenia, metody kształcenia, media w edukacji, formy organizacyjne kształcenia, przygotowanie nauczyciela, instruktora do zajęć, niepowodzenia szkolne.

Efekty kształcenia:

W wyniku kształcenia słuchacz: samodzielnie opisuje i interpretuje podstawowe nurty myślenia o szkolnej edukacji i szkole oraz związane z nimi pojęcia; samodzielnie opisuje i analizuje instrumentarium nauczyciela i szkoły; analizuje i ocenia rozwiązania dydaktyczne wraz z ich składnikami; posługuje się wybranymi metodami i narzędziami badań dydaktycznych; samodzielnie dochodzi do problemów i dylematów dydaktycznych oraz ich analizy.

Forma zaliczenia przedmiotu:

Zaliczenie z oceną, w formie ustnej lub pisemnej, z całości materiału. Rejestr zagadnień powinien być opracowany przez wykładowcę, zgodny z przekazywaną przez niego wiedzą. W trakcie zaliczenia słuchacze powinni odwoływać się do literatury zalecanej przez prowadzącego.

3. ZARZADZANIE KULTURĄ

(temat realizowany na II roku w wymiarze 12 godzin; wykłady: 6 godzin, ćwiczenia: 6 godzin)

Cel nauczania:

Wyposażenie słuchaczy w podstawową wiedzę o mechanizmach racjonalnego kierowania zespołami ludzkimi.

MATERIAŁ NAUCZANIA:

Zarządzanie. Style kierowania. Procesy decyzyjne. Skuteczne podejmowanie decyzji. Uwarunkowania sukcesów kierowniczych. Twórczość w kierowaniu.

Psychologiczne potrzeby pracowników. Budowanie zespołu pracowniczego. Bariery osobowościowe w osiągnięciu sukcesu. Rozwój i planowanie kariery zawodowej. Budowanie zespołu pracowniczego. Negocjacje i rozwiązywanie konfliktów.

Podstawowe źródła prawne polityki kulturalnej. Ochrona dóbr kultury.

Uwagi do realizacji tematu:

Zaproponowany zakres wiedzy z psychologii zarządzania winien korelować z przedmiotem "Psychologia" i ma na celu pogłębienie treści związanych z twórczym organizowaniem pracy zarówno indywidualnego stanowiska, jak również działalności całej instytucji (świadomość kierującego, wiedza o kierowanych, negocjacje w kontaktach społecznych).

Wiedza o zasadach i procesach psychologicznych związanych z funkcjonowaniem międzyludzkim jest warunkiem sukcesu na poziomie artystycznym i ekonomicznym instytucji kultury.

Konstrukcja zajęć dydaktycznych opierać się powinna na skutecznej technice stymulacji – analizie uproszczonych modeli sytuacyjnych, celowo udratyzowanych. Ćwiczenia zawierać powinny analizy przypadków, odgrywanie ról (np. proces decyzyjny w relacji kierujący – podwładny, decyzje stresujące lub stymulujące pracowników, wybór jednego z kandydatów konkursu na stanowisko, podejmowanie decyzji wobec wyobrażonej sytuacji konfliktowej itp.).

Tak przygotowane zajęcia budują u słuchaczy stopniową świadomość pewnych zasad i uogólnień pojęciowych, które dopiero w dalszym etapie (po ćwiczeniach) usystematyzować powinien wykład.

Przedmiot zarządzanie kulturą w ramach studium dla Kapelmistrzów powinien wprowadzić przyszłych szefów orkiestr dętych w obszar wiedzy, który pozwoli im realizować funkcje tej instytucji kultury i tym samym powinien obejmować tematykę:

- Politykę kulturalną rozumianą jako zarządzanie strategiczne, poziom, do którego każdy, kto zarządza instytucją kultury musi się odwołać.
- Podstawy prawne i ekonomiczne działalności kulturalnej, które wytyczają ramy działalności.
- Psychologiczne /problemy decyzji, konfliktu/ i socjologiczne /procesy i działania grupowe/ podstawy zarządzania.
- Zarządzanie w organizacjach pozarządowych /wiele orkiestr dętych przyjmuje taką formę organizacyjną/.
- Animację, rozumianą jako strategię kulturalnego rozwoju lokalnego.
- Metody i techniki zarządzania

Forma zaliczenia przedmiotu:

Praca kontrolna: zaprojektowanie optymalnej struktury organizacyjnej wybranej instytucji kultury z opisem szczegółowych sylwetek zawodowych pracowników.

II. PRZEDMIOTY KIERUNKOWE

1. ZASADY MUZYKI

(temat realizowany w wymiarze 20 godzin; 10 na I roku i 10 na II roku)

MATERIAŁ NAUCZANIA:

Dźwięk muzyczny i jego cechy. Notacja muzyczna. Rytm, metrum, grupowanie wartości rytmicznych. System temperowany, skala gama, tonacja. Interwały i ich przewroty. Diatonika, chromatyka. Trójdźwięk, czterodźwięk. Agogika, dynamika, artykulacja. Frazowanie, skróty pisowni muzycznej. Elementy dzieła muzycznego.

Forma zaliczenia przedmiotu:

Po pierwszym roku nauki przedmiot może być zaliczony na podstawie rozmowy ze słuchaczami (indywidualnej lub w małych grupach).

Po drugim roku nauki – sprawdzian ustny lub pisemny z całości materiału.

2. KSZTAŁCENIE SŁUCHU

(temat realizowany w wymiarze 32 godzin; 16 na I roku i 16 na II roku)

MATERIAŁ NAUCZANIA:

Gamy i skale

- gamy – analiza słuchowa gam majorowych i minorowych, śpiewanie z pamięci oraz z zapisu nutowego,
- skale – analiza słuchowa skal modalnych, skali całotonowej, góralskiej, cygańskiej i chromatycznej, śpiewanie tych skal z pamięci oraz z zapisu nutowego.

Interwały

- interwały melodyczne: śpiewanie z pamięci oraz z zapisu nutowego,
- interwały harmoniczne: analiza słuchowa.

Ćwiczenia melodyczne

- jednogłosowe: śpiewanie a'vista, granie z pamięci oraz z zapisu nutowego, zapis dyktanda jednogłosowego,
- dwugłosowe: śpiewanie jednego z głosów a'vista przy równoczesnym graniu melodii lub stukaniu schematu rytmicznego głosu drugiego, granie z pamięci usłyszanego dwugłosu, zapis usłyszanego dwugłosu.

Ćwiczenia rytmometryczne

- analiza słuchowa 1- i 2-głosowych schematów rytmicznych – zapis nutowy 1 i 2-głosowych schematów rytmicznych,
- realizacja z zapisu nutowego 1 i 2-głosowych schematów rytmicznych.

Ćwiczenia harmoniczne

- analiza słuchowa zjawisk harmonicznnych, pojedynczych i w kontekście funkcyjnym w oparciu o materiał harmonii.

Forma zaliczenia przedmiotu:

Egzamin po pierwszym i drugim roku.

3. DYRYGOWANIE

(temat realizowany w wymiarze 60 godzin; 30 na I roku i 30 na II roku)

MATERIAŁ NAUCZANIA:

Postawa dyrygenta, aparat ruchowy. Ćwiczenia rozluźniające. Rodzaje ruchów dyrygenckich

i analiza jednostki ruchu. Opanowanie prawidłowych schematów taktowania. Ruch przygotowawczy, ruch swobodny (gest), ruchy kończące. Fermata "zdejmowana" i "nie zdejmowana". Synkopy, pauzy, cezura, oddech. Różne rodzaje artykulacji. Dyrygowanie w różnych tempach. Dyrygowanie w różnej dynamice. Frazowanie. Analiza utworów pod kątem technicznym i artystycznym uwzględniającym: zmiany metrum, tempa, dynamiki w przebiegu utworu, założenia interpretacyjne i problemy wykonawcze niektórych form muzyki różnych epok. Dyrygowanie orkiestrą z solistami.

Forma zaliczenia przedmiotu:

Po pierwszym roku można zaliczyć przedmiot poprzez sprawdzian opracowanego materiału. Po drugim roku zaliczenie z oceną, wykonanie opracowanych utworów (z orkiestrą Studium).

4. INSTRUMENT DĘTY – Instrumentoznawstwo praktyczne

(temat realizowany w wymiarze 20 godzin; 10 na I roku i 10 na II roku)

(w drugim roku słuchacz może zamienić instrument np. blaszany na drewniany i odwrotnie).

Nauka gry na wybranym instrumencie dętym (drewnianym lub blaszanym) w zakresie programu szkoły muzycznej I stopnia.

Literatura przedmiotu:

Program nauczania szkoły muzycznej I stopnia dla instrumentów dętych drewnianych i blaszanych.

Forma zaliczenia przedmiotu:

Egzamin po pierwszym i drugim roku.

5. FORTEPIAN

(temat realizowany w wymiarze 20 godzin; 10 na I roku i 10 na II roku)

Nauka gry w zakresie programu szkoły muzycznej I stopnia.

Literatura:

Program nauczania szkoły muzycznej I stopnia klasy fortepianu.

Forma zaliczenia przedmiotu:

Egzamin po pierwszym i drugim roku.

6. HARMONIA Z ĆWICZENIAMI

(temat realizowany w wymiarze 50 godzin: 25 na I roku i 25 na II roku)

MATERIAŁ NAUCZANIA:

Trójdźwięk triady. Dominanta septymowa i nonowa. Trójdźwięki poboczne. Cztero i pięciodźwięki na wszystkich stopniach. Zboczenia modulacyjne. Progresja. Dźwięki obce i alterowane. Harmonizowanie melodii. Modulacje. Ogólne wiadomości z zakresu technik dźwiękowych XX wieku. Analiza harmoniczna utworu.

Forma zaliczenia przedmiotu:

Po pierwszym i drugim roku nauki, sprawdzian ustny lub pisemny z całości materiału.

7. PODSTAWY INSTRUMENTACJI Z ĆWICZENIAMI

(temat realizowany w wymiarze 50 godzin: 25 na I roku i 25 na II roku)

MATERIAŁ NAUCZANIA:

Instrumentowanie na orkiestry dęte. Przetwarzanie faktury fortepianowej oraz melodii jednogłosowej na zespół orkiestrowy. Ustawienie brzmienia utworu w trzech zasadniczych planach: melodia główna, pion harmoniczny i bas. Dorobienie do podanego tematu drugiego głosu oraz melodii przeciwstawnej (kontramelodii) w oparciu o pion harmoniczny. Problem zdwojeń melodii w oktawie oraz ożywienie pozostałych Głosów przez zastosowanie techniki figuracyjnej z uwzględnieniem właściwych stosunków dynamicznych poszczególnych elementów. Wzmacnianie basu przez zdwojenia, stosowanie dźwięków stałych w głosach środkowych wypełniających tło harmoniczne. Orkiestra w roli zespołu akompaniującego.

Forma zaliczenia przedmiotu:

Po pierwszym i po drugim roku nauki, sprawdzian ustny lub pisemny z całości materiału i dodatkowo zinstrumentowanie wskazanego tematu muzycznego na orkiestrę dętą.

8. PRACA Z PARTYTURĄ

(temat realizowany w wymiarze 36 godzin: 18 na I roku i 18 na II roku)

MATERIAŁ NAUCZANIA:

Czytanie i granie partytur łatwych 2, 3 i 4 głosowych w różnych kluczach. Partytury głosów jednorodnych i mieszanych, partytury o fakturze polifonicznej i homofonicznej, transponowanie partytur, czytanie i granie partytur utworów na orkiestry dęte.

Forma zaliczenia przedmiotu:

Po pierwszym i po drugim roku nauki, sprawdzian ustny lub pisemny z całości materiału.

9. HISTORIA MUZYKI (Z LITERATURĄ MUZYCZNĄ I INSTRUMENTOZNAWSTWEM)

(temat realizowany w wymiarze 39 godzin; 22 na I roku i 17 na II roku)

MATERIAŁ NAUCZANIA:

- 1) Muzyka średniowiecza. Muzyka renesansu w oparciu o literaturę muzyczną obejmującą wybrane przez wykładowcę utwory: J. des Pres, C. Monteverdiego, P. Palestriny, O. Di Lasso.
- 2) Muzyka baroku w oparciu o literaturę muzyczną obejmującą wybrane utwory: J. F. Haendla, J. S. Bacha.
- 3) Muzyka klasyczna w oparciu o literaturę muzyczną obejmującą utwory: W. A. Mozarta, J. Haydna, L.v. Beethovena.
- 4) Romantyzm i neoromantyzm w oparciu o literaturę muzyczną obejmującą utwory: R. Schumanna, F. Chopina, H. Berlioza, F. Liszta, R. Wagnera, G. Mahlera.
- 5) Muzyka XX wieku (style, kierunki, twórcy) z przykładami muzycznymi wybranymi przez wykładowcę, jednakże z uwzględnieniem muzyki: K. Szymanowskiego, S. Prokofiewa, W. Lutosławskiego, A. Berna, K. Pendereckiego, D. Ellingtona, C. Gershwin.
- 6) Dodatkowo: literatura marszowa, muzyka rozrywkowa, ludowa i żołnierska na orkiestry dęte małe, średnie i wielkie.
- 7) Słuchanie wybranych nagrań orkiestr dętych i analiza ich repertuaru.
- 8) Budowa instrumentów dętych drewnianych i blaszanych.
- 9) Skala dźwiękowa instrumentów. Możliwości i walory brzmieniowe.

10) Akcesoria niezbędne do prawidłowego użytkowania instrumentów. Zasady konserwacji instrumentów orkiestry dętej.

Forma zaliczenia przedmiotu:

Po pierwszym roku nauki przedmiot może być zaliczony na podstawie rozmowy ze słuchaczami (indywidualnej lub w małych grupach).

Po pierwszym i po drugim roku nauki, sprawdzian ustny lub pisemny z całości materiału.

10. FORMY MUZYCZNE

(temat realizowany w wymiarze 20 godzin; 10 na I roku i 10 na II roku)

MATERIAŁ NAUCZANIA:

Analiza fug z 1 tomu Das Wohltemperierte Klavier. Analiza harmoniczna i formalna allegra sonatowego w wybranych przez prowadzącego zajęcia sonatach i koncertach. Analiza mazurków i polonezów F. Chopina. Analiza niektórych utworów z literatury orkiestr dętych – do wyboru przez prowadzącego zajęcia.

Forma zaliczenia przedmiotu:

Po pierwszym i po drugim roku nauki, sprawdzian ustny lub pisemny z całości materiału.

11. KONTRAPUNKT

(temat realizowany w wymiarze 24 godzin: 12 na I roku i 12 na II roku)

MATERIAŁ NAUCZANIA

Konstrukcje 2- i 3-głosowe. Budowa polifonicznej linii melodycznej. Kontrapunkt podwójny w oktawie. Tworzenie łącznika modulacyjnego. Analiza wybranych utworów mistrzów polifonii. Dwuczęściowa konstrukcja w technice swobodnej imitacji. Kanon 2- i 3-głosowy pierwszego i drugiego typu. Analiza środków techniki polifonicznej na wybranych przykładach.

Forma zaliczenia przedmiotu:

Po pierwszym i po drugim roku nauki, sprawdzian ustny lub pisemny z całości materiału.

12. METODYKA PRACY Z ORKIESTRA

(temat realizowany w wymiarze 24 godzin; 12 na I roku i 12 na II roku)

MATERIAŁ NAUCZANIA:

Rola orkiestry dętej w podnoszeniu poziomu kulturalnego w środowiskach. Przykłady osiągnięć ruchu amatorskiego. Problemy zespołowego charakteru pracy. Warsztat kapelmistrza. Organizacja zespołu. Tworzenie właściwej atmosfery, wyrabianie wśród członków orkiestry poczucia współodpowiedzialności za prace i wyniki. Doskonalenie techniki pracy. Praca nad repertuarem koncertowym.

Forma zaliczenia przedmiotu:

Po pierwszym i po drugim roku nauki, sprawdzian ustny lub pisemny z całości materiału.

13. ORKIESTRA

(temat realizowany w wymiarze 30 godz.; 15 na I roku i 15 na II roku)

(zajęcia praktyczne)

Orkiestra złożona ze słuchaczy Studium występujących przemiennie w podwójnej roli: muzyka i dyrygenta. Utwory muzyczne dobrane do możliwości wykonawczych muzyków,

w tym utwory niezbędne do przeprowadzenia egzaminu końcowego z Musztry Paradnej.

Forma zaliczenia przedmiotu:

Po pierwszym i drugim roku nauki, sprawdzian praktyczny (muzyk instrumentalista w orkiestrze, kapelmistrz).

14. MUSZTRA PARADNA ORKIESTR DĘTYCH

(temat realizowany w wymiarze 56 godzin; 28 na I roku i 28 na II roku)

MATRIAL NAUCZANIA:

Orkiestra dęta w marszu. Szyki paradne. Musztra paradna. Elementy widowiskowe orkiestr dętych. Tworzenie elementów układów. Władanie buławą tamburmajora.

Dyrygowanie buławą:

- sylwetka kapelmistrza, trzymanie buławy,
- podniesienie instrumentów, rozpoczęcie i zakończenie gry,
- kończenie gry na „mocnej” i „słabej” części taktu,
- rozpoczęcie gry w miejscu i odmarsz z grą.

Znaki – (sygnały) dowodzenia w czasie gry marszowej:

- przenoszenie buławy podczas marszu bez gry,
- podniesienie instrumentów i rozpoczęcie gry w marszu,
- dyrygowanie buławą podczas gry w marszu i inne czynności z tym związane,
- zerwanie gry w marszu,
- znaki zejścia w prawo i lewo,
- zatrzymanie orkiestry,
- rozpoczęcie marsza z nabiciem werbli,
- tempo gry i długość kroku,
- rozpoczęcie marsza żałobnego z przedtaktem w miejscu i w marszu,
- rozpoczęcie marsza żałobnego z odbitką w miejscu i w marszu,
- rozpoczęcie gry z pełnym wstępem w miejscu i w marszu,
- zakończenie gry w miejscu i w marszu - rodzaje końcówek.

Występy oficjalne-ceremoniał:

- występ orkiestry z Kompanią Honorową,
- defilada – czynności tamburmajora,
- udział orkiestry w pogrzebie i uroczystym składaniu wieńców,
- inne występy (*wiece, parady, capstrzyki*),
- dobór repertuaru.

Musztra ogólna i musztra paradna:

- zbiórka orkiestry (*przygotowanie do gry*),
- musztra orkiestry w szyku zwartym (*z instrumentami i bez instrumentów*),
- dowodzenie orkiestrą w szyku (*bez gry i z grą*),
- układ orkiestry (*odstępy, krycie, równanie*),
- elementy musztry ogólnej – omówienie i ćwiczenia,
- tworzenie układów choreograficznych (*podział szyku, kontrmarsz, czesanie rzędów, kreślenie figur w marszu, popisy solistów, elementy regionalne / kostiumy, muzyka, instrumenty, tamburmajorki i mażoretki*),
- dobór muzyki i synchronizacja z układem musztry,

- marsz w rytm muzyki synkopowej (*zajęcia praktyczne z orkiestrą*).

Forma zaliczenia przedmiotu:

W pierwszym i drugim roku – egzamin, wykonanie wyuczonych elementów musztry.

15. INSTRUMENTY PERKUSYJNE

(temat realizowany w wymiarze 20 godzin; 10 godzin na I i 10 godzin na II roku)

Rodzaje instrumentów, budowa, zapis nutowy, technika gry na instrumentach perkusyjnych używanych w orkiestrach dętych, wykłady i zajęcia praktyczne.

Forma zaliczenia przedmiotu:

Zaliczenie po pierwszym roku zajęć i egzamin po 2 roku zajęć.

STUDIUM
dla
Kapelistrzów i Tamburmajorów Orkiestr Dętych

PLAN NAUCZANIA

Lp.	Przedmioty nauczania	Liczba godzin			Forma zaliczenia
		I rok	II rok	Ogółem	
1.	Psychologia (wybrane zagadnienia)	12	-	12	zal./
2.	Pedagogika (wybrane zagadnienia)	-	12	12	- /zal.
3.	Zarządzanie kulturą	-	12	12	- /egz.
4.	Zasady muzyki	10	10	20	zal./egz.
5.	Kształcenie słuchu	16	16	32	egz./egz.
6.	Dyrygowanie	30	30	60	zal./egz.
7.	Instrument dęty	10	10	20	egz./egz.
8.	Instrumenty perkusyjne	10	10	20	zal./egz.
9.	Fortepian	10	10	20	zal./egz.
10.	Harmonia (z ćwiczeniami)	25	25	50	zal./egz.
11.	Podstawy instrumentacji (z ćwiczeniami)	25	25	50	zal./zal.
12.	Praca z partyturą (czytanie partytur)	18	18	36	zal./zal.
13.	Historia muzyki (z literaturą muzyczną) Instrumentoznawstwo	22	17	39	zal./egz.
14.	Formy muzyczne	10	10	20	zal./egz.
15.	Kontrapunkt	12	12	24	zal./zal.
16.	Metodyka pracy z orkiestrą	12	12	24	zal./egz.
17.	Orkiestra	15	15	30	zal./egz.
18.	Musztra paradna orkiestr dętych	28	28	56	egz./egz.
	RAZEM:	265	272	537	